

คำถามและคำตอบในประเด็นต่างๆ จากงานสัมมนาระบบการชำระเงิน

<p>9.00 – 9.15</p>	<p>สุนทรพจน์ เปิดงานสัมมนา โดย ดร.ธาริษา วัฒนเกส ผู้ว่าการ ธนาคารแห่งประเทศไทย</p>
	<p>1. ถาม: เอกสารที่ถูก Scan และส่งผ่านคอมพิวเตอร์ จะถือเป็นเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ภายใต้พรบ.ธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์หรือไม่</p> <p>ตอบ: ข้อมูลที่ได้จากการ Scan เอกสารต้นฉบับ และส่งผ่านคอมพิวเตอร์ เช่น การส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ จะถือเป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ ตามนิยามใน พรบ. ธุรกรรมฯ</p> <p>2. ถาม: ตั๋วสัญญาใช้เงิน หรือตัวเงินอื่นใด ถูกห้ามมิให้ทำภายใต้พรบ.ธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์หรือไม่</p> <p>ตอบ: ตามมาตรา 11 แห่ง พรบ. ธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ กำหนดห้ามมิให้ปฏิเสธการรับฟังข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เป็นพยานหลักฐานในกระบวนการพิจารณาตามกฎหมายทั้งในคดีแพ่ง คดีอาญา หรือคดีอื่นใด เพียงเพราะเหตุว่าเป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ดังนั้นกรณีที่มีการจัดทำตั๋วสัญญาใช้เงิน หรือตัวเงินอื่นใด อยู่ในรูปข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ข้อมูลนั้นก็ยังสามารถใช้เป็นพยานหลักฐานได้ ทั้งนี้ในการพิจารณาว่าข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้นน่าเชื่อถือหรือไม่นั้น จะพิจารณาจากวิธีการที่ใช้ในการสร้าง การเก็บรักษา หรือสื่อสารข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ลักษณะหรือวิธีการเก็บรักษา ความครบถ้วน และไม่มีการเปลี่ยนแปลงของข้อความ ลักษณะหรือวิธีการที่ใช้ในการระบุหรือแสดงตัวผู้ส่งข้อมูล รวมทั้งพฤติกรรมที่เกี่ยวข้อง</p> <p>อย่างไรก็ตามหากตั๋วสัญญาใช้เงิน หรือตัวเงินอื่นใดมิได้กระทำในรูปของอิเล็กทรอนิกส์ตั้งแต่ต้นทาง แต่เป็นการแปลงจากเอกสารต้นฉบับให้อยู่ในรูปของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ การจัดทำหรือแปลงเอกสารดังกล่าว ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการตามที่คณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์กำหนดตามมาตรา 12/1 แห่ง พรบ. ธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ด้วย</p> <p>3. ถาม: นอกเหนือจากมีการใช้ Imaged Cheque Clearing โดยวิธีการ Scan เช็คแล้ว ธปท. จะมีการสนับสนุนให้ธ.พ.สามารถ Scan ตัวเงินอื่นๆเพื่อนำส่งระหว่างธนาคารได้หรือไม่</p> <p>ตอบ: หากตัวแลกเงิน และตั๋วสัญญาใช้เงินมีขนาดเป็นไปตามมาตรฐานที่ ธปท. กำหนด คือ มีความกว้าง 7 นิ้ว และสูง 3.5 นิ้ว และมีข้อมูลบน Code Line ครบถ้วน ธนาคารสามารถ Scan ภาพตัวดังกล่าว และส่งเข้าเรียกเก็บในระบบได้ แต่หากตัวแลกเงิน และตั๋วสัญญาใช้เงินไม่เป็นไปตามมาตรฐาน เช่น มีขนาดเท่ากับกระดาษ A4 หรือ</p>

	<p>ครึ่งของกระดาษ A4 หรือไม่มี Code Line จะไม่สามารถส่งเข้าเรียกเก็บในระบบได้ โดยจะต้องทำเป็นใบแทนและ Scan ภาพใบแทนดังกล่าวส่งเข้าเรียกเก็บในระบบ ICAS หลังจากนั้น ร.ผู้ส่งเรียกเก็บจะต้องนำส่งตัวแลกเงินและตัวสัญญาใช้เงินตัวจริงให้แก่ธนาคารผู้จ่ายภายในวันที่ส่งเรียกเก็บด้วย เพื่อให้ ร.ผู้จ่ายนำเอกสารตัวจริงไปเป็นเอกสารประกอบเพื่อใช้ในการพิจารณาอนุมัติตัดจ่ายเงินต่อไป</p> <p>4. <u>ถาม</u>: ใครจะเป็น Owner ในการทำ Local Switching ที่ดร.ชาธิยาได้ชี้แจง และคาดว่าจะเริ่มให้บริการเมื่อไร</p> <p><u>ตอบ</u>: Owner ในการทำ Local Switching อยู่ระหว่างพิจารณา และคาดว่าจะเริ่มบริการได้ประมาณปี 2554</p>
--	---

9.15 – 9.35	<p>มติใหม่การชำระเงินไทย ภายใต้แผนกลยุทธ์ระบบการชำระเงิน 2553 โดย ดร.จิม ตันดียวาสวัตดิกุล ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายระบบข้อสนเทศ ธนาคารแห่งประเทศไทย</p>
	<p>1. ถาม: ขอรทราบแนวทางพัฒนา BAHTNET ในแง่ของ Cross Border Payment ในอนาคตโดยคร่าว</p> <p>ตอบ: ภายใต้แผนกลยุทธ์ระบบการชำระเงิน 2553 มีคณะทำงานเพื่อการเชื่อมโยงระบบบาทเนตกับต่างประเทศ ทำการศึกษาการเชื่อมโยงระบบบาทเนตกับระบบ Continuous Linked Settlement (CLS) เพื่อชำระดุลในรูปแบบ Payment versus Payment (PvP) ช่วยให้ผู้สามารถลดความเสี่ยงในการชำระราคาธุรกรรมการแลกเปลี่ยนเงินบาทกับสกุลเงินตราต่างประเทศ (FX) รวมถึงเพิ่มประสิทธิภาพการชำระเงินข้ามประเทศ ซึ่งในปัจจุบันอยู่ในระหว่างพิจารณาในนามใน Letter of Intent กับ CLS ซึ่งเป็นการแสดงความสนใจในการนำเงินบาทเข้าร่วมระบบ CLS อย่างเป็นทางการเพื่อดำเนินการทำ Due Diligence ในการประเมินความพร้อมของประเทศในด้านต่างๆ เช่น ด้านเศรษฐกิจ ระบบการเงิน กฎหมาย การเมือง และความปลอดภัย ต่อไป</p> <p>2. ถาม: มีแนวความคิดที่จะทำ National Cash Card เหมือนกับประเทศ สิงคโปร์ หรือฮ่องกง หรือไม่</p> <p>ตอบ: มีแนวคิดเช่นกัน โดยตามแผนกลยุทธ์ระบบการชำระเงิน 2553 (Payment Systems Roadmap 2010) แผนงานที่ 1 มุ่งส่งเสริมให้มีระบบการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ที่มุ่งใจผู้ใช้บริการ “ระดับผู้บริโภค” (ทอป.) และคณะทำงานด้าน e-Money ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนจากส่วนงานที่เกี่ยวข้องได้ร่วมกันกำหนดแผนงานที่จะดำเนินการกำหนดมาตรฐานบัตรอิเล็กทรอนิกส์สำหรับการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ (National Payment Card Standard: NPCS) ซึ่งจะครอบคลุมมาตรฐานบัตรสมาร์ทการ์ดที่รองรับการดำเนินงานบัตรเงินอิเล็กทรอนิกส์ (Prepaid Card) และบัตรเดบิต (Debit Card) โดยนำเอามาตรฐาน Global Standard และ EMV : Europay, MasterCard and VISA มาประยุกต์ใช้ เพื่อเป็นมาตรฐานการออกบัตรของผู้ออกบัตรรายใหม่ให้สามารถเลือกใช้มาตรฐานการออกบัตรแบบ full-standard หรือ sub-standard ให้ตรงกับความต้องการในแต่ละประเภทธุรกิจ โดยมาตรฐานบัตรจะรองรับการเชื่อมโยงกับภาคขนส่งในอนาคตด้วย</p> <p>3. ถาม: ธปท.มีแนวทางที่จะร่วมมือกับกระทรวงการคลัง ในมาตรการทางด้านภาษีในการจูงใจร้านค้าให้บริการชำระทางอิเล็กทรอนิกส์หรือไม่</p>

	<p><u>ตอบ:</u> คณะทำงานด้าน Local Switching ได้มีการนำประเด็นนี้หารือกันอยู่ รมท. อาจช่วยประสานงาน และขอความร่วมมือจากกรมสรรพากรในการให้การสนับสนุนสำหรับผู้ให้บริการ ATM ซื่อสินค้า ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับกรมสรรพากรจะพิจารณา</p>
--	---

9.35– 10.20	<p>Building effective payment infrastructure: Korean experience</p> <p>โดย Mr. Samuel Chu, General Manager, BC card Co., Ltd.</p>
	<p>1. ถาม: รายได้ต่อหัวของไทยและเกาหลีแตกต่างกันมาก การ Set up Local Switching มี Break-Even Point ที่ Volume ของธุรกิจ เป็นไปได้หรือไม่ (ในแง่ของจำนวนบัตร, มูลค่าธุรกรรม) เพราะเราที่ไม่อยากเป็นคนไทยมีบัตรโดยเฉลี่ย 3-4 ใบ</p> <p>ตอบ: กลุ่มลูกค้าผู้ถือบัตรเป้าหมายอาจแยกได้เป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้มีรายได้สูง - ใช้บัตรเครดิต กลุ่มผู้เริ่มทำงาน ใช้บัตร ATM/ATM-Debit กลุ่มนักศึกษาอาจใช้บัตร Prepaid เป็นต้น อาจเป็นไปได้ว่าต่อไปเมื่อมีความพร้อม ผู้ออกบัตรรายเดียวกันออกบัตรเพียงใบเดียว สามารถเลือกใช้บัตรได้หลายประเภท (Multi Card)</p> <p>2. ถาม: For BC Card, what sort of key measurements that put in place to reduce the fraud cases? Especially, when open to internet world?</p> <p>ตอบ: As the 3rd party processor in Korea collects payment transactions for the banks from its transaction processing business, it is able to provide effective fraud risk management service to the financial institutions leveraging consolidated payment information.</p> <p>This 3rd party processor developed an accurate risk management model to minimize the financial losses for its banks. It also has introduced Internet Secure Payment (ISP) solution in 2000, a PKI-based strong authentication solution for e-commerce, enabling secured non face-to-face payment environment for banks, consumers and merchants over 10 years.</p> <p>Government has contributed to reducing fraud risk exposures for issuers and acquirers by mandating on zero-floor-limit policy and facilitating on-line authorizations at POS.</p> <p>3. ถาม: For BC Card, what is the fee structure once you build local cards and switching network?</p> <p>ตอบ: The local cards are owned and managed by the issuing banks, thus no fees (card fees, volume service fees, etc.) are associated with them unlike international branded cards.</p> <p>Once the local switch network is established in Thailand for processing all card types regardless of the brand, the banks would only pay fees associated processing the transactions at a competitive/reasonable pricing (lower fees than</p>

international brands). Thus it is expected that Thailand banks will benefit from cost reduction by issuing cards in local brand and processing the transactions through the local processor

4. **ถาม:** For BC Card, would it be possible if Thai local banks and/or Thai acquirers join Korean network (rather than building one ourselves)?

ตอบ: Yes. Thailand local issuing/acquiring banks may leverage existing 3rd party processor in Korea for processing their authorization and settlement. The effective configuration in such case would be to have a local gateway established in Thailand interfacing all banks, and have it connected to the 3rd party processor in Korea. Such configuration may effectively minimize resources required to establish a local processing capacity in Thailand while reducing processing costs for Thailand banks.

5. **ถาม:** For BC Card, 3rd processor is a network processor or acquiring pool?

ตอบ: The 3rd party processor in Korea provides network service connecting issuing banks with its 2.6 million merchants for domestic transactions and network brands for international transactions. It is also provides acquiring services for the banks to facilitate on-us transactions. Virtually all domestic transactions are on-us acquired through the processor.

6. **ถาม:** For BC Card, what is the average MDR in the market? And what is the margin?

ตอบ: The average MDR in Korea is around 2.3% regardless of the brand (local or international brand). Through the 3rd party processor, the issuing banks acquire domestic transactions as on-us enjoying 2.3% MDR as their revenue.

7. **ถาม:** For BC Card, how does 3rd processor handle the charge back and fraud prevention between issuer / acquirer?

ตอบ: For domestic transactions, the 3rd party processor processes the chargeback as an acquirer at the same time as a network provider under the local operating rules. For international incoming transactions, it processes the chargeback as an issuer on issuing banks' behalf having direct business relationship with them (interfaces with international brands).

Thus, it reduces the operation workload for the issuing banks.

8. **ถาม:** Should Thai card market be less dependent on international card companies by building our own local card and network? And Why?

ตอบ: Having both local cards and network in Thailand will empower the banks to be

less dependant on international brands at their own will.

Once the local network (processor) is established, all domestic transactions will be routed/processed through the network bypassing international brands. This enables the banks to save processing fees and have localized operating rules.

Upon establishing the local network, the banks may start issuing local branded cards to the consumers who tend to transact within the country (in Korea, only 1% of the total sales volume is cross-border transaction). This would have significant cost saving effect for the banks by eliminating all the fees international brands charge (since the commercialization of the two major international brands, their fees have been significantly increased continuously and this trend tends to continue). The local card would also enable local standards, products, services highly customized for Thailand market's needs.

9. **ถาม:** Fee structure between banks and between related parties e.g. merchants seems to be a barrier to start our own local network. Was this the case in Korea? If so, how could you overcome this barrier?

ตอบ: In order to eliminate conflicting issues among industry players for establishing local network, it is recommended that Thailand apply similar pricing structure, operating rules, processes, etc. of international brand in the beginning stage for smooth cutover. For the localization in the later stage, the industry players, guided by regulatory body, may apply localized pricing structure, operating rules, processes, etc. based on their needs.

10. **ถาม:** ขอทราบประสบการณ์ของเกาหลีว่า รัฐบาลมีมาตรการอย่างไรในการส่งเสริมการใช้จ่ายทรนภายหลังจากวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจในเอเชีย เพื่อที่จะทำให้เกิดความสมดุลระหว่างเสถียรภาพการเงิน และการส่งเสริมการใช้ระบบการชำระเงิน

ตอบ: รัฐบาลออกนโยบายมาตั้งแต่ 1998 เน้นการขับเคลื่อนโดยตลาด เช่น ให้ Income tax rebate, VAT rebate, ออกมาตรการกำหนด threshold และควบคุมธุรกิจที่มีความเสี่ยงสูงเช่น การให้เงินสดล่วงหน้า (cash advance) อีกทั้งให้ guideline ในการส่งเสริมการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ ถ้าสถาบันใดไม่ปฏิบัติตามก็สามารถเพิกถอนใบอนุญาตการออกบัตรได้

10.45 – 11.15	<p>Experiences on developing national payment card standard</p> <p>โดย Mr. David Lee, Vice President of Sales, Castles Technology Co. Ltd.</p>
	<p>1. <u>ถาม</u>: To Thai consumers, debit cards provide no incentive what so ever comparing to credit cards, which give consumers up to 30 days grace period. So, consumers in Thailand will more often use credit cards than debit cards. What makes consumers in Taiwan use debit cards?</p> <p><u>ตอบ</u>: When Korea introduced its first debit card in the market in 1995, it was on single message/PIN-based. This product carried low MDR and interchange fee given the nature of products, resulting in lack of business case for both issuers and acquirers. This hindered expansion of the card acceptance infrastructure (debit POS terminal and PIN-pad deployments) by acquirers as well as proactive issuing/marketing programs by issuers. Thus, this product was not well received by Korean consumers and merchants.</p> <p>2. <u>ถาม</u>: For Castles, based on your previous projects (in Malaysia, Taiwan and Indonesia), are standards mandatory or guideline? Who enforces the standard?</p> <p><u>ตอบ</u>: แต่ละประเทศมีการดำเนินงานที่แตกต่างกัน โดยองค์กรที่แตกต่างกัน แต่ทั้งหมดเป็นข้อบังคับ (Mandatory) ตัวอย่าง เช่น มาเลเซีย – MEPS เป็นผู้ริเริ่มมาตรฐาน และ ธ.กลาง (Bank Negara Malaysia) เป็นผู้รับรอง และผู้ออกข้อบังคับให้สถาบันการเงินปฏิบัติตามได้ทุกวัน – เป็นข้อบังคับ โดยขับเคลื่อน กำหนด และรับรอง โดย FISC ซึ่ง เป็น switcher และ clearing center รายเดียวในประเทศ</p> <p>อินโดนีเซีย – ธ.กลาง (Bank Indonesia) เป็นผู้ริเริ่มมาตรฐาน แต่ขับเคลื่อน กำหนด และรับรองมาตรฐาน โดย Forum ที่จัดตั้งจาก switcher 3 รายหลักในประเทศ</p>

<p>11.15 – 12.15</p>	<p>เสวนา “Local Switching: แนวทางการพัฒนาศักยภาพบัตรพลาสติก”</p> <p>โดย - นายโชค ฌ ระนอง ผู้จัดการสายบัตรเครดิต</p> <p>ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)</p> <p>- นางนรินทร์ ทงจันทร์แก้ว ผู้จัดการฝ่ายอาวุโส</p> <p>ฝ่ายบริการร้านค้าบัตรเครดิต ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน)</p> <p>- นายพิเชษฐ ไตรรัตนวิช ผู้อำนวยการ ฝ่ายปฏิบัติการธุรกิจบัตร</p> <p>ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน)</p> <p>- นายประเวทย์ ปรงแต่งกิจ รองประธาน ฝ่ายบริการสารสนเทศ</p> <p>บริษัท บิ๊กซี ซูเปอร์เซ็นเตอร์ จำกัด (มหาชน)</p> <p>- นายรณศักดิ์ เรืองวีรยุทธ ผู้อำนวยการ สำนักนโยบายและกำกับระบบการชำระเงิน</p> <p>ฝ่ายระบบการชำระเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย (ผู้ดำเนินรายการ)</p>
	<p>1. ถาม: ในฐานะผู้บริโภค ต้องพกบัตรเช่น ATM, Credit Card แม้ว่าธนาคารเดียวกัน ก็ยังต้องมี 2-3 ใบ และเมื่อต้องใช้หลายธนาคารก็มากมายเหลือเกิน จะมีมาตรการหรือข้อแก้ไขในเรื่องนี้ได้หรือไม่ ในการรวมบัตรต่างๆเข้าเป็นหนึ่งเดียว และรวมหลายๆธนาคารเป็น 1 เดียว เพื่อประหยัดต้นทุนการออกบัตร และต้นทุนการซื้อกระเป๋าใส่บัตร</p> <p>ตอบ: ปัจจุบันในต่างประเทศ ธุรกิจบัตรแตกต่างกันไป กล่าวคือ บริษัทผู้ให้บริการ Network สามารถออกบัตรในนามบริษัทและทำข้อตกลงกับธนาคารที่เป็นสมาชิก โดยออกบัตรใบเดียวสามารถเลือกใช้ได้หลายประเภททั้งบัตร ATM บัตรเครดิต และบัตรเดบิต สำหรับประเทศไทยเริ่มต้นจากผู้ออกบัตรเป็นธนาคารแต่ละแห่งจ้างบริษัทออกบัตรในนามของธนาคารนั้น ๆ และต่างแข่งขันการออกบัตรหลายประเภท การรวมบัตรเป็นใบเดียวใช้ได้กับทุกธนาคารค่อนข้างยาก ต้องปรับโครงสร้างทางธุรกิจบัตรอีกมาก ในอนาคตอาจเป็นไปได้ที่จะรวมบัตรหลายใบของผู้ออกบัตรรายเดียวให้เป็นบัตรเดียวเพื่อเลือกใช้ได้ทุกประเภท (Multi Card)</p> <p>2. ถาม: เป็นไปได้หรือไม่ที่จะเปลี่ยน Signature Based ของ Credit Card เป็น PIN Based เพื่อความปลอดภัยของผู้บริโภคมากขึ้น และเพิ่มความมั่นใจต่อการใช้ Credit Card เพราะทุกวันนี้ร้านค้าแทบจะไม่ตรวจสอบลายเซ็นเลย</p> <p>ตอบ: มีความเป็นไปได้ หากผู้ประกอบการธุรกิจบัตรตกลงร่วมกันว่าจะเปลี่ยนวิธีการทำรายการใช้บัตรเป็น PIN Base และแจ้งต่อเจ้าของแบรนด์ต่างประเทศให้ทราบ</p>

	<p>3. ถาม: ถ้าซื้อสินค้าด้วยบัตรเครดิต จะมีการใช้ Point ลูกค้าจึงนิยมใช้บัตรเครดิตมากกว่าบัตรเดบิต โครงการ Local Switching มีแนวทางอย่างไรกับปัจจุบันนี้</p> <p>ตอบ: โดย feature ของบัตรเครดิตและบัตรเดบิตมีความแตกต่างกันชัดเจนอยู่แล้ว บัตรเครดิตย่อมเป็นที่นิยมมากกว่าเนื่องจากเมื่อลูกค้าซื้อสินค้าไม่ต้องจ่ายเงินทันที และสามารถตรวจสอบความถูกต้องของการใช้จ่ายก่อนการชำระเงิน สำหรับบัตรเดบิตเปรียบเสมือนการใช้เงินสดซึ่งผู้ถือบัตรจะถูกตัดเงินในบัญชีทันที ดังนั้น กลุ่มลูกค้าเป้าหมายของบัตร เดบิตน่าจะเป็นกลุ่มผู้ถือบัตร ATM/ATM-Debit ซึ่งไม่มีบัตรเครดิต และกลุ่มลูกค้าที่มีพฤติกรรมควบคุมการใช้จ่ายของตนเองหรือไม่ชอบเป็นหนี้</p> <p>นอกจากนี้ ในช่วงแรกของการเริ่มดำเนินการอาจต้องมีแผนส่งเสริมเพื่อกระตุ้นการใช้บัตร พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์ทำความเข้าใจให้เกิดความเชื่อมั่นในการใช้บัตร ATM/ATM-Debit</p> <p>4. ถาม: ขอถามผู้แทนจาก BIG C ว่า ปัจจุบันปริมาณธุรกิจจากเงินสด กับบัตรเครดิต แบบใดมีมากกว่ากัน</p> <p>ตอบ: รับชำระด้วยเงินสดมากกว่าบัตรเครดิต รับเงินสดประมาณ 70%</p>
--	---

14.15 – 15.00	<p>ผลการศึกษาระหว่างการแข่งขันตลาดการชำระเงินไทย: กรณีศึกษาบริการ Bulk Payment และ ATM โดย ดร.เดือนเด่น นิคมบริรักษ์ ผู้อำนวยการวิจัย สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI)</p>
	<p>1. <u>ถาม:</u> เพื่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ลดการลงทุนที่ซ้ำซ้อน โดยให้บริษัทผู้ผลิต เป็นผู้วางตู้ ATM และคิดค่าใช้จ่ายจากผู้ให้บริการ จะทำให้มีการผูกขาดในเรื่องของ ราคาการบริการหรือไม่ <u>ตอบ:</u> ไม่ผูกขาดเนื่องจาก นอกเหนือจากการมีตู้แบบ White Label แล้วธนาคารพาณิชย์ ยังคงสามารถจัดตั้งตู้ ATM ของตนเองเพื่อให้บริการในตลาดได้ ทำให้ตลาดมีผู้ ให้บริการตู้ ATM มากขึ้น เทียบกับการส่งเสริมการแข่งขันระหว่างผู้ให้บริการ ไม่ใช่ ลดการแข่งขันให้น้อยลง</p>

15.30 – 16.00	<p>ลดต้นทุนด้วยมาตรฐานกลางการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์</p> <p>โดย ดร.ชัยชนะ มิตรพันธ์ ผู้อำนวยการ</p> <p>หน่วยปฏิบัติการวิจัยเทคโนโลยีตรวจพิสูจน์พยานหลักฐานดิจิทัล</p> <p>ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (NECTEC)</p>
	<ol style="list-style-type: none"> 1. ถาม: มาตรฐานกลางของข้อความเพื่อการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์เป็นข้อบังคับหรือแนวทาง และเมื่อมีการใช้งานมาตรฐานแล้ว ผู้ที่ทำหน้าที่รับรองมาตรฐาน (Certification Body) จะเป็นใคร ตอบ: มาตรฐานกลางข้อความฯ จะมีการประกาศใช้ภายใต้คณะกรรมการระบบการชำระเงิน (กรช.) และจะมีการดำเนินการเสนอ สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม(สมอ.) เพื่อรับรองให้เป็นมาตรฐานของไทยต่อไป 2. ถาม: ธปท.มีนโยบายในการผลักดันมาตรฐาน ISO 20022 ให้มีการปฏิบัติใช้งานจริงอย่างไร ตอบ: มีแผนดำเนินงานเพื่อส่งเสริมการใช้มาตรฐาน ISO 20022 ในช่วงปี 2010-2012 โดยในปี 2010 จะมีการดำเนินการ Pilot กับหน่วยงาน 3-5 แห่ง และมีการประกาศใช้ในช่วงต้นปี 2011 และคาดว่าผู้ให้บริการชำระเงินทุกรายจะสามารถรองรับมาตรฐานฯ ได้ในช่วงต้นปี 2012 3. ถาม: หากธ.พ.ต่างๆมี Application ในการชำระเงินเองอยู่แล้ว แต่รูปแบบยังไม่เข้ากับมาตรฐานของธปท. มีแนวทางในการช่วยเหลือหรือไม่ อย่างไร ตอบ: อาจมีการพัฒนาเครื่องมือเพื่อ converge Payment Message ที่ใช้ในปัจจุบัน เป็นข้อความตามมาตรฐานใหม่ ธ.พ.สามารถใช้มาตรฐานที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน แต่ต้องมีระบบรองรับมาตรฐานใหม่นี้ได้ด้วย 4. ถาม: การที่ธนาคารไม่ว่าจะเป็นธ.พ.ต่างประเทศ หรือในประเทศ มีการส่งคำสั่งการโอนเงินผ่านระบบ SWIFT ซึ่งแต่ละธนาคารก็จะมีรหัส SWIFT ของตน ดังนั้นจะถือว่า SWIFT CODE ของแต่ละธนาคารเป็นลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามพรบ.ธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์หรือไม่ ตอบ: SWIFT Code หรือ BIC Code เป็นรหัสมาตรฐานที่ SWIFT ออกให้กับสมาชิกเพื่อใช้เป็นรหัสสถาบันของสมาชิกแต่ละราย สำหรับใช้ในการรับส่งข้อความผ่านเครือข่าย SWIFT โดยรหัสดังกล่าวไม่ถือเป็น ลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ ตามนิยามในพรบ. ธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์

<p>16.00 – 17.00</p>	<p>เสวนา “ชีวิตสมัยใหม่กับ e-Money”</p> <p>โดย - ดร.เผด็จ ประดิษฐ์เพชร นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร กระทรวงคมนาคม</p> <p>- นายมนเตร์ รัตกุล General Manager- Strategic Planning บริษัทไทยสมาร์ตการ์ด จำกัด</p> <p>- นายปิยชาติ รัตนประสาทร General Manager บริษัท ทูมันนี่ จำกัด</p> <p>- นายวัชร เทพทิม ผู้อำนวยการฝ่ายวิจัยตลาดและพัฒนาผลิตภัณฑ์ บริษัท ทีสโก้ไฟแนนเชียลกรุ๊ป จำกัด (มหาชน)</p> <p>- นายวรพจน์ หิรัญย์ภักดิ์ Payment System and Smartcard System Specialist บริษัท กรุงไทย คอมพิวเตอร์ เซอร์วิสเชส จำกัด</p> <p>- นางทศชนก ลีลาวรรณกุลศิริ ผู้บริหารส่วน ส่วนนโยบายและกลยุทธ์ระบบการชำระเงิน ฝ่ายระบบการชำระเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย (ผู้ดำเนินรายการ)</p>
	<p>1. <u>ถาม:</u> ดร.เผด็จ – การที่สนข.กำหนดมาตรฐานข้อมูลของระบบขนส่งไว้แล้ว และมีการจ่ายเงินโดย e-Ticket นั้น ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของระบบการชำระเงินของประเทศ มีทางหรือไม่ที่จะมีการทบทวนในการรวมระบบมาตรฐานข้อมูลการชำระเงินหรือ Convert ให้อยู่ในระบบเดียวกัน กับระบบของสถาบันการเงิน ซึ่งขณะนี้มีการใช้งานมาแล้วอย่างกว้างไกล เป็นระบบการชำระเงินของประเทศ โดยไม่ต้องแยกเป็นภาคขนส่งหรือภาคการธนาคาร</p> <p><u>ตอบ:</u> กรณีการกำหนดมาตรฐานหรือรูปแบบต่างๆ ของการเชื่อมต่อสำหรับระบบตัวร่วมในภาคขนส่ง มีอยู่บางส่วนเท่านั้นที่อาจใช้ระบบที่สถาบันการเงินดำเนินการอยู่ได้ แต่ไม่ใช่ทุกส่วนที่ภาคขนส่งจะต้องดำเนินการ และที่เด่นชัดคือระบบตัวร่วมในภาคขนส่งเน้นที่ความเร็ว ความปลอดภัยในระดับไม่สูงนัก และที่สำคัญ Transaction fee ต้องต่ำ รวมทั้งระบบราคาค่าโดยสารมีการปรับเปลี่ยนหลายรูปแบบ ตามนโยบายของรัฐบาล ในขณะที่การชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ของระบบสถาบันการเงินจะเป็นการประมวลผลรายการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ที่มีมูลค่าสูง ต้องการระบบการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลที่ถูกต้องนำเชื่อถือได้ และตรวจสอบได้ จึงทำให้การกำหนดมาตรฐานข้อมูลและบัตรของระบบตัวร่วม(Common Ticketing) มุ่งเน้นในการให้บริการในภาคขนส่งเป็นหลัก โดยในการศึกษาระบบตัวร่วมของภาคขนส่งได้มีการพิจารณาทบทวนแล้ว เห็นว่าควรแยกทำในภาคขนส่งโดยจะมีบางส่วนที่สามารถ</p>

เชื่อมโยงการใช้งานกับการชำระเงินนอกภาคขนส่ง(non-transit) ได้ในอนาคต

2. ถาม: ธปท.หรือหน่วยงานของรัฐ มีแผนการควบคุมเรื่อง e-Money อย่างไร เพราะมีมูลค่าทางเศรษฐกิจ (Float ของเงินคงค้างในบัตร/ระบบ) สูง การผิดข้อสัญญา (ผู้ให้บริการไม่สามารถชำระเงินแทนลูกค้า) อาจเกิดขึ้น และส่งผลกระทบต่อระบบการชำระเงินโดยรวมได้ การควบคุมควรครอบคลุม Prepaid ทั้งหมด เช่น บัตรเติมเงิน โทรศัพท์, เกมส์ด้วย และควรกำหนดให้การ Settlement มารวมในระบบ Settlement กลาง เพื่อให้มีข้อมูล / การควบคุมจากส่วนกลางได้ง่าย

ตอบ: ธปท. ควบคุมดูแลผู้ให้บริการ e-money โดยอาศัยอำนาจตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการควบคุมดูแลธุรกิจบริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2551 และประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง กิจการที่ต้องขออนุญาตตามข้อ 5 แห่งประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ 58 (การประกอบธุรกิจบัตรเครดิตอิเล็กทรอนิกส์) โดยผู้ให้บริการ e-money จะต้องแจ้งให้ทราบ ขอขึ้นทะเบียน หรือขอรับใบอนุญาต ก่อนการให้บริการ แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ขึ้นกับระดับความเสี่ยงของบริการ รวมทั้งต้องปฏิบัติตามกฎหมาย และหลักเกณฑ์ที่ประกาศกำหนดด้วย เช่น ต้องกำหนดและเปิดเผย สิทธิหน้าที่ ความรับผิดชอบ หลักเกณฑ์เงื่อนไขและวิธีปฏิบัติ ต่างๆ ในการให้บริการ ตลอดจนค่าธรรมเนียม เพื่อให้ผู้บริโภคทราบโดยทั่วถึง

ในกรณีผู้ให้บริการออกบัตร e-money ที่สามารถใช้ซื้อสินค้าหรือบริการได้หลากหลายโดยไม่จำกัดสถานที่ ซึ่งมีผลกระทบต่อผู้บริโภคในวงกว้าง และต้องได้รับอนุญาตก่อนการให้บริการนั้น ผู้ให้บริการจะต้องดำรงเงินสดหรือเงินฝากที่ธนาคาร ในมูลค่าไม่ต่ำกว่ายอดเงินคงค้างที่รับล่วงหน้าจากผู้บริโภค (Float) ทั้งนี้ เพื่อป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นกับผู้บริโภคและร้านค้าผู้รับชำระหนี้ค่าสินค้าหรือบริการด้วย

สำหรับการออกบัตร e-Money ที่ใช้เพื่อซื้อสินค้าหรือบริการเฉพาะอย่างจากผู้ขายเพียงรายเดียว โดยเป็นการออกเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้บริโภคและมีได้แสวงหากำไรจากการออกบัตร เช่น บัตรโดยสารรถสาธารณะ บัตรโทรศัพท์สาธารณะ บัตรชำระค่าผ่านทางสาธารณะ บัตรที่ใช้เฉพาะชำระค่าอาหารและเครื่องดื่มภายในศูนย์อาหารนั้น ปัจจุบัน ผู้ให้บริการดังกล่าวได้รับการยกเว้นไม่ต้องแจ้งให้ทราบก่อนการให้บริการ อย่างไรก็ตาม ในอนาคต ธปท. อาจพิจารณานำเสนอคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ให้มีการควบคุมดูแลได้ หากพบว่าการออกบัตร e-money ดังกล่าว มีความเสี่ยงสูงและมีโอกาสเกิดผลกระทบต่อผู้บริโภค